СУЧАСНИЙ СТАН ҐРУНТОВОГО ПОКРИВУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції

THE CURRENT STATE OF THE SOIL COVER OF UKRAINE UNDER CONDITIONS OF THE ARMED AGGRESSION OF THE RUSSIAN FEDERATION

Collection of Abstracts of the International Scientific&Practical Conference

ХАРКІВ
2022

Міністерство аграрної політики та продовольства України
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
Національна академія аграрних наук України
Програма USAID з аграрного і сільського розвитку (АГРО)
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Державний біотехнологічний університет
Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства та
агрохімії імені О.Н. Соколовського»

СУЧАСНИЙ СТАН ГРУНТОВОГО ПОКРИВУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Збірник тез
Міжнародної науково-практичної конференції

20 жовтня 2022 р.
м. Харків, Україна

Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine
Ministry of Energy and Environment Protection of Ukraine
National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine
USAID's Agriculture Growing Rural Opportunities (AGRO)
V.N. Karazin Kharkiv National University
State Biotechnological University
National Scientific Center “Institute for Soil Science and Agrochemistry
Research named after O.N. Sokolovsky”

THE CURRENT STATE OF THE SOIL COVER OF UKRAINE UNDER CONDITIONS OF THE ARMED AGGRESSION OF THE RUSSIAN FEDERATION

Collection of Abstracts
of the International Scientific&Practical Conference

October 20, 2022
Kharkiv, Ukraine

Харків

2022

УДК 551.558:635.649

ВПЛИВ ПОГОДНИХ УМОВ НА ВИРОЩУВАННЯ СОЛОДКОГО ПЕРЦЮ В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Л. Ю. Божко, О. А. Барсукова, К. В. Гончар
Одеський державний екологічний університет, м. Одеса, Україна
lena5933@ukr.net

THE INFLUENCE OF WEATHER CONDITIONS ON SWEET PEPPER GROWING IN THE KHERSON REGION

L.Yu. Bozhko, O. A. Barsukova, K. V. Honchar

Among vegetable crops, sweet pepper in the Southern Steppe of Ukraine ranks third after cabbage and tomatoes and has the largest cultivated area in the Kherson region. Sweet pepper yields are very variable and their value is determined by the availability of light, heat, moisture, soil fertility and biological characteristics of the varieties. This year, the cultivation of vegetables, especially in the Kherson and Zaporizhzhia regions, was brought to nothing due to the invasion of russian invaders. In the occupied territories, the invaders did not allow to grow not only seedlings, but also to grow vegetables without seedlings. The fields were not planted with plants, were covered with weeds, the fighting caused disturbance of the top layer of the soil, which, together with extreme dryness and the destruction of irrigation systems, caused an increase in wind erosion of the soil.

Серед овочевих культур солодкий перець в Південному Степу України займає третє місце після капусти та томатів і має найбільші посівні площі в Херсонській області. Врожаї солодкого перцю дуже мінливі і їх величина визначається забезпеченістю території світлом, теплом, вологою, родючістю ґрунтів та біологічними особливостями сортів.

Підвищення врожаїв культури можливе за рахунок введення сортового районування, коли розміщення різних за скоростиглістю сортів виконується з урахуванням відповідності агрокліматичних ресурсів території біологічним особливостям цієї культури.

Численні дослідження та широка практика показали, що правильне застосування добрив та зрошення у посушливих теплих районах України у декілька разів підвищують врожайність овочевих культур, зокрема і солодкого перцю, в цілому на 20–30 ц/га. Однак зараз цей резерв використовується недостатньо.

Для підвищення ефективності зрошення необхідне всебічне вивчення динаміки водоспоживання кожної культури впродовж вегетаційного періоду, та його зміни під впливом поточних погодних умов. Це дозволить удосконалити техніку поливів, їх норми та строки і дозволить економічно витрачати воду для зрошення та розробляти заходи боротьби із водною ерозією ґрунтів.

Проблеми розробки і впровадження промислових технологій висувають цілу низку складних задач, до яких відносяться: створення та широке розповсюдження сортів солодкого перцю, придатних до механізованого збирання; розробка комплексу агротехнічних заходів, який включає строки, норми та засоби внесення добрив, режими зрошення, заходи боротьби з бур'янами, шкідниками та хворобами; вивчення впливу погодних умов на ріст солодкого перцю та формування його врожаїв, відповідність агрокліматичних ресурсів територій вирощування потребам перцю і т. ін.

Мірою забезпеченості рослин вологою є відношення кількості вологи, спожитої рослинами в конкретних умовах росту, до кількості вологи, яка необхідна рослинам для створення найвищого урожаю.

Потреба рослин у воді змінюється впродовж вегетаційного періоду. У багаторічному розрізі потреба рослин солодкого перцю у воді за вегетаційний період у районах Південного степу України становить 490 – 580 мм. Найбільше води споживається в період від технічної стиглості до останнього збору плодів (тривалість періоду найбільша). Розрахунки потреб рослин у воді допоможуть при плануванні господарських заходів щодо вирощування солодкого перцю, пов'язаних з визначенням оптимальних норм зрошення. Основою для цього є чітка залежність урожаїв солодкого перцю ($У$) з кількістю спожитої за вегетацію води (x). Зв'язок характеризується коефіцієнтом кореляції 0,87 ± 0,01. Рівняння має вигляд $У = 3{,}222x - 1459{,}2$. Сумарні витрати води із шару ґрунту 0–50 см за вегетаційний період розраховуються як кількість води, витраченої за період від висаджування розсади перцю в ґрунт до першого вересня.

При визначенні норм та термінів зрошення велике значення мають запаси продуктивної вологи у ґрунті перед поливом та засоби зрошення. Зрошення в Херсонській області здійснюється по борознах, дощуванням (найбільш поширене) або крапельним способом.

Окрім позитивних сторін зрошення є і негативна — розвиток водної ерозії ґрунтів. Це залежить від норм та інтенсивності зрошення. Під час використання дощувальної техніки потрібно, щоб інтенсивність дощу для будь-якого проміжку часу була менша швидкості вбирання води в ґрунт. Крім того, середній діаметр краплі дощу не має перевищувати 1,5 мм. Більші краплі руйнують агрегати ґрунту, щільність яких зростає і не сприяє поліпшенню дії на рослини. Особливо відзначається 2022 рік у зв'язку з тим, що господарська діяльність аграріїв була порушена початком захватом території України російськими загарбниками. Слід зазначити, що в цьому році вирощування овочевих, як і інших культур в Україні, і особливо В Херсонській та Запорізькій областях зведене нанівець через вторгнення російських загарбників. На окупованих територіях загарбники не дозволили вирощувати не тільки розсаду а і вирощувати овочі безрозсадним способом. Поля не засаджені рослинами, покрились бур'янами, бойові дії спричинили порушення верхнього шару ґрунту, що вкупі з надзвичайною посушливістю і руйнуванням зрошувальних систем спричинило підсилення вітрової ерозії ґрунтів. Внаслідок цих причин еродованість ґрунту в Херсонській області значно зросла.

УДК 631.46:631.8:631.445.4

ОЦІНКА СТАНУ МІКРОБНОГО ЦЕНОЗУ ЧОРНОЗЕМУ ЗВИЧАЙНОГО ЗА ВНЕСЕННЯ РІЗНИХ КОМПОЗИЦІЙ МІКРОБНИХ ПРЕПАРАТІВ

Ю. П. Борко[1], А. О. Дацько[1], В. А. Іщенко[2]
[1]ТОВ «Інститут прикладної біотехнології», м. Київ, Україна
[2]Інститут сільського господарства Степу НААН, Кіровоградська обл., Україна
yulia_borko@ukr.net

ASSESSMENT OF THE MICROBIAL CENOSE STATE IN CHERNOZEM AT THE USE OF DIFFERENT MICROBIAL PREPARATIONS COMPOSITIONS

Yu. P. Borko, A. O. Datsko, V. A. Ishchenko

There are presented the research results of the microorganisms' number of the main physiological groups in chernozem typical during sunflower cultivation and the direction of microbiological processes in the soil. It has been established the application of microbial preparations contributes to the optimization of microbiological processes in the soil.